

מסכת עדיות

פרק א'

א. **נְשָׁמַאי** אומר, **כֹּל הַגְּשִׁים דֵּין שָׁעַטָּן**. והילל אומר, **מִפְקִידָה לְפִקִידָה, אַפְלוּ לִימִים כֶּרֶבֶת**. וחכמים אומרים, **לֹא כְּדָבֵרי זה וְלֹא כְּדָבֵרי זה, אֶלָּא מִעֵת מִמְעֻטָה עַל יָד מִפְקִידָה לְפִקִידָה, וּמִפְקִידָה לְפִקִידָה מִמְעֻטָה עַל יָד מִיעֵת לְיעֵת. כֹּל אֲשֶׁר שָׁיַשׁ לְהַזְּסָת, דֵּין שָׁעַטָּה. הַמְשַׁמְשָׁת בְּעָדִים, הַרְיֵי זֹו כְּפִקִידָה, מִמְעֻטָה עַל יָד מִיעֵת לְיעֵת וְעַל יָד מִפְקִידָה לְפִקִידָה:**

ב. **נְשָׁמַאי** אומר, **מִקְבָּה לְחַלָּה. וְהַלְלָה אָמֵר, מִקְבָּים וְחַכְמִים אָמְרִים, לֹא כְּדָבֵרי זה וְלֹא כְּדָבֵרי זה, אֶלָּא קְבָב וּמְחַצָּה חִיבִים בְּחַלָּה. וּמְשַׁהָגְדִילוּ הַמְדוֹת אָמְרוּ, חַמְשָׁת רְבָעִים חִיבִין. רַבִּי יוֹסֵי אָמֵר, חַמְשָׁה, פְטוּרִין. חַמְשָׁה וְעַד, חִיבִין:**

ג. **הַלְלָה אָמֵר, מֶלֶא הַינְמִים שָׁאוּבִין פּוֹסְלִין אֶת הַמְקֻנוֹה, אֶלָּא שָׁאָדָם חִיב לְזֹמֶר בְּלֶשׁוֹן רַבּוֹ. וּנְשָׁמַאי אומר, **תְּשִׁעה קְבִין. וְחַכְמִים אָמְרִים, לֹא כְּדָבֵרי זה וְלֹא כְּדָבֵרי זה, אֶלָּא עַד שְׁבָאו שְׁנִי גְּרָדִים****

מִשְׁעָר הַאֲשֶׁר שְׂבִירוֹשְׁלִים וְהַעֲדִדו מְשׁוּם שְׁמַעְיָה וְאֶבְטְּלוֹן,
שֶׁלֶשֶת לְגִין מִים שְׂאוּבֵין פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוָה, וְקַיְמוּ חֲכָמִים אֶת
דִּבְרֵיכֶם:

ד. וְלֹפֶה מִזְכִּירִין אֶת דִּבְרֵי שְׁמָאי וְהַלְלָה, לְלִפְדָּה לְדוֹרוֹת
הַבָּאִים שֶׁלֹּא יְהָא אָדָם עוֹמֵד עַל דִּבְרֵיו, שְׁהָרֵי אֶבֶות הַעוֹלָם לֹא
עַמְדוּ עַל דִּבְרֵיכֶם:

ה. וְלֹפֶה מִזְכִּירִין דִּבְרֵי הַיחִיד בֵּין הַמְּרֻבִּין, הַוְאֵיל וְאַיִן הַלְּכָה אֶלָּא
כִּדְבָּרֵי הַמְּרֻבִּין. שֶׁאָמֵן יַרְאָה בֵּית דִין אֶת דִּבְרֵי הַיחִיד וַיַּסְמַךְ עָלָיו,
שְׁאַיִן בֵּית דִין יַכְלֵל לְבִטְלָה דִּבְרֵי בֵּית דִין חֲבָרוֹ עַד שִׁיחָה גְּדוֹלָה מִפְנֵו
בְּחִכָּמָה וּבְמַנְנָיו. הִיה גְּדוֹלָה מִפְנֵו בְּחִכָּמָה אֶבֶל לֹא בְמַנְנָיו, בְמַנְנָיו אֶבֶל
לֹא בְּחִכָּמָה, אִינוֹ יַכְלֵל לְבִטְלָה דִּבְרֵיו, עַד שִׁיחָה גְּדוֹלָה מִפְנֵו בְּחִכָּמָה
וּבְמַנְנָיו:

ו. אָמַר רַבִּי יְהוֹנָה, אִם כֵּן לֹפֶה מִזְכִּירִין דִּבְרֵי הַיחִיד בֵּין הַמְּרֻבִּין
לְבִטְלָה. שֶׁאָמֵן יַאֲמֵר הָאָדָם כֵּה אֲנִי מִקְבֵּל, יֹאמֶר לוֹ, כִּדְבָּרִי אִישׁ
פָּלוֹנִי שְׁמַעְתָּ:

ז. בֵּית שְׁמָאי אוֹמְרים, רַבַּע עַצְמוֹת מִן הַעֲצָמִים, בֵּין מִשְׁנִים בֵּין
מִשְׁלֶשֶת. וּבֵית הַלְלָה אוֹמְרים, רַבַּע עַצְמוֹת מִן הַגּוֹיִה, מַרְבֵּה הַבְּנִין או
מַרְבֵּה הַמַּנְנָיו. שְׁמָאי אוֹמֵר, אֶפְלוּ מַעַצָּם אֶחָד:

ה. כֶּרֶשִׂינִי תְּרוֹמָה, בֵּית שְׁמַאי אָמֶרִים, שׂוֹרִין וְשַׁפִּין בְּטָהָרָה, וְמְאַכְּלִין בְּטָמָאָה. בֵּית הַלְּל אָמֶרִים, שׂוֹרִין בְּטָהָרָה, וְשַׁפִּין וְמְאַכְּלִין בְּטָמָאָה. שְׁמַאי אָמֶר, יִאֱכַלוּ צָרִיךְ. רַבִּי עֲקִיבָּא אָמֶר, כֶּל מַעֲשֵׂיהם בְּטָמָאָה:

ט. הַפּוֹרֶט סָלֻע מִמְעוֹת מִעֵשֶׂר שְׁנִי, בֵּית שְׁמַאי אָמֶרִים, בְּכָל הַסָּלֻע מִעוֹת, וּבֵית הַלְּל אָמֶרִים, בְּשֶׁקֶל כֹּסֶף וּבְשֶׁקֶל מִעוֹת. רַבִּי מַאֲיר אָמֶר, אֵין מְחַלְלִין כֹּסֶף וּפְרוֹת עַל הַכֶּסֶף. וְחַכְמִים מִתְּרִירִין:

י. הַפּוֹרֶט סָלֻע שֶׁל מִעֵשֶׂר שְׁנִי בִּירוּשָׁלַיִם, בֵּית שְׁמַאי אָמֶרִים, בְּכָל הַסָּלֻע מִעוֹת, וּבֵית הַלְּל אָמֶרִים, בְּשֶׁקֶל כֹּסֶף וּבְשֶׁקֶל מִעוֹת. הַקְּנִים לְפִנֵּי חַכְמִים אָמֶרִים, בְּשֶׁלֶשׁ דִּינְרִים כֹּסֶף וּבְדִינְרִים מִעוֹת. רַבִּי עֲקִיבָּא אָמֶר, בְּשֶׁלֶשׁ דִּינְרִים כֹּסֶף וּבְרַבִּיעַית כֹּסֶף בְּרַבִּיעַית מִעוֹת. וַרְבִּי טְרָפּוֹן אָמֶר, אַרְבָּעָה אַסְפֵּרִי כֹּסֶף. שְׁמַאי אָמֶר, יִגְיַחַנָּה בְּחִנּוֹת וַיַּאֱכַל כְּנַגְדָּה:

יא. כְּסָא שֶׁל כֶּלֶה נְשִׁגְטָלוּ חַפּוּיו, בֵּית שְׁמַאי מִטְמָאִין, וּבֵית הַלְּל מִטְמָרִין. שְׁמַאי אָמֶר, אָף מְלַבּוּ שֶׁל כְּסָא טָמָא. כְּסָא נְשִׁקְבָּעוּ בְּעִרְבָּה, בֵּית שְׁמַאי מִטְמָאִין, וּבֵית הַלְּל מִטְמָרִין. שְׁמַאי אָמֶר, אָף הַעֲשֵׂוי בָּה:

יב. אלו דברים שחוֹרוּ בֵית הַלְּלָל לְהוֹרֹות כְּדָבָרִי בֵית שָׁמָאי. הָאֲשָׁה שָׁבָאָה מִפְּדִינָת הַיּוֹם וְאָמְרָה מַת בְּעַלִי, תְּנַשְּׂא. מַת בְּעַלִי, תְּתִיבֶם. וּבֵית הַלְּלָל אָמְרִים, לֹא שָׁמְעָנוּ אֶלָּא בְּבָאָה מִן הַקָּצִיר בָּלְכָד. אָמְרוּ לָהֶם בֵית שָׁמָאי, אַחַת הָבָאָה מִן הַקָּצִיר וְאַחַת הָבָאָה מִן הַזִּיתִים וְאַחַת הָבָאָה מִפְּדִינָת הַיּוֹם, לֹא דָבָרוּ בְּקָצִיר אֶלָּא בְּהַזָּה. חִזְרוּ בֵית הַלְּלָל לְהוֹרֹות כְּבֵית שָׁמָאי. בֵית שָׁמָאי אָמְרִים, תְּנַשְּׂא וְתַטְלֵל כְּתַבְתָּה. וּבֵית הַלְּלָל אָמְרִים, תְּנַשְּׂא וְלֹא תַטְלֵל כְּתַבְתָּה. אָמְרוּ לָהֶם בֵית שָׁמָאי, הַפְּרַקְפָּם אֶת הַעֲרֹוֹה הַחֲמוֹרָה, לֹא תַפְּרִירוּ אֶת הַמְּמוֹן הַקָּל. אָמְרוּ לָהֶם בֵית הַלְּלָל, מִצְינוּ שָׁיאַיִן הַאֲחִים גַּכְבָּסִין לְנַחְלָה עַל פִּיהָ. אָמְרוּ לָהֶם בֵית שָׁמָאי, וְהִלְאָ מִסְפָּר כְּתַבְתָּה גַּלְמָד, שֶׁהָיָה כּוֹתֵב לְהָ, שֶׁאָמַת תְּנַשְּׂאַיִל לְאַחֲרָ, תַּטְלֵי מָה שָׁכְתוּב לִיהָ. חִזְרוּ בֵית הַלְּלָל לְהוֹרֹות כְּדָבָרִי בֵית שָׁמָאי:

יג. מֵי שָׁחָצִיו עָבֵד וְחָצִיו בְּן חֹרִין, עָזֵב אֶת רַבּוֹ יוֹם אֶחָד וְאֶת עַצְמוֹ יוֹם אֶחָד, דָבָרִי בֵית הַלְּלָל. אָמְרוּ לָהֶם בֵית שָׁמָאי, תְּקַנְתָּם אֶת רַבּוֹ, וְאֶת עַצְמוֹ לֹא תְּקַנְתָּם. לְשָׁא שְׁפָחָה, אִינוֹ יָכוֹל. בַּת חֹרִין, אִינוֹ יָכוֹל. לְבַטְלָה, וְהִלְאָ לֹא גַּבְּרָא הַעוֹלָם אֶלָּא לְפִרְיָה וּרְבִּיהָ, שָׁגָאָמָר (ישעה מה), לֹא תָהֵז בָּרָאָה לְשִׁבְתָּה יִצְרָה. אֶלָּא, מִפְנִי תְּקוּן הַעוֹלָם, כּוֹפִין אֶת רַבּוֹ וְעוֹשָׂה אֹתוֹ בְּן חֹרִין וּכּוֹתֵב שְׁטָר עַל חָצִי דָמָיו. חִזְרוּ בֵית הַלְּלָל לְהוֹרֹות כְּבֵית שָׁמָאי:

יד. כלֵי חֶרֶס מָצִיאַל עַל הַכְּלָל, כְּדִבְרֵי בֵּית הַלֵּל. וּבֵית שְׁמָאי אֹמְרִים, אֵינוֹ מָצִיאַל אֶלְאָ עַל הַאֲכָלִין וְעַל הַמְּשֻׁקִין וְעַל כָּלֵי חֶרֶס. אֹמְרוּ לָהֶם בֵּית הַלֵּל, מִפְנֵי מָה. אֹמְרוּ לָהֶם בֵּית שְׁמָאי, מִפְנֵי שַׁהוּא טְמֵא עַל גַּב עַם הָאָרֶץ, וְאֵין כָּלֵי טְמֵא הֽוּצָא. אֹמְרוּ לָהֶם בֵּית הַלֵּל, וְהַלֵּא טְהָרָתְם אֲכָלִים וּמְשֻׁקִין שְׁבָתוֹכוּ. אֹמְרוּ לָהֶם בֵּית שְׁמָאי, כִּשְׁטְהָרָנוּ אֲכָלִים וּמְשֻׁקִין שְׁבָתוֹכוּ, לְעֵצָמוֹ טְהָרָנוּ. אָבֶל כִּשְׁטְהָרָת את הַכְּלִי, טְהָרָת לְגַזְלָה. חִזְרָוּ בֵּית הַלֵּל לְהוֹרֹות כְּדִבְרֵי בֵּית שְׁמָאי: